

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

poddziałania dotyczące obszaru wzmocnienia przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

REALIZOWANE PRZEZ ODDZIAŁY REGIONALNE ARIMR

AR i MR JAKO AGENCJA WDRAŻAJĄCA PROGRAMY POMOCOWE ORAZ JAKO AGENCJA PŁATNICZA

PODDZIAŁANIE M06.4 WSPARCIE INWESTYCJI W TWORZENIE I ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ OPERACJE TYPU ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI-ROZWÓJ USŁUG ROLNICZYCH

PODDZIAŁANIE M04.2 WSPARCIE INWESTYCJI W PRZETWARZANIE PRODUKTÓW ROLNYCH, OBRÓT NIMI LUB ICH ROZWÓJ

PODDZIAŁANIE M06.2 POMOC NA ROZPOCZĘCIE POZAROLNICZEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH TYP OPERACJI : PREMIE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ

Mława, 13 października 2016 r.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

PDZ.6.4 WSPARCIE INWESTYCJI W TWORZENIE I ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ OPERACJE TYPU ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI-ROZWÓJ USŁUG ROLNICZYCH

Budżet podziałania – 64 999 372 euro

Beneficjent - osoba fizyczna, wspólnicy spółki cywilnej, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych jako mikro- lub małe przedsiębiorstwo przez co najmniej dwa lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.

Rodzaj wsparcia - refundacja części kosztów kwalifikowalnych operacji

Poziom pomocy - maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych.

Kwoty i wielkość wsparcia - maksymalna wysokość pomocy przyznana w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi wynosi **500 000 zł**.

(przy kwocie pomocy nie większej niż 250 000 zł operacja musi być realizowana w jednym etapie)

Charakter pomocy – pomoc de minimis (zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 r.)

Limit pomocy de minimis - 200 000 euro (lub 100 000 euro dla podmiotów działających w sektorze drogowego transportu towarów) – do ww. limitu wliczana jest uzyskana pomoc de minimis w rolnictwie i rybołówstwie

Kryteria podmiotowe ubiegania się o pomoc:

1. Prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie minimum jednego z poniższych kodów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) :

- 01.61.Z Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną;
- 01.62.Z Działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich;
- 01.63.Z Działalność usługowa następująca po zbiorach;

przez co najmniej dwa lata przed dniem poprzedzającym dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Zawieszenie wykonywania działalności w ww. okresie nie stanowi naruszenia omawianego warunku.

Warunki spełnienia ww. kryterium:

- A. figurowanie w przedmiocie działalności przedsiębiorstwa co najmniej jednego z ww. rodzajów działalności gospodarczej w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy:
- weryfikacja we właściwym rejestrach przedsiębiorców CEDIG (na podstawie historii wpisów) albo KRS (przy wykorzystaniu systemu informacji prawno-gospodarczej)
 - warunek ten musi być spełniony przez każdego ze współników spółki cywilnej
- B. przedstawienie faktur lub wydruków paragonów fiskalnych kas rejestrujących potwierdzających wykonanie usług rolniczych (objętych ww. kodami PKD) na kwotę co najmniej po 10 tys. złotych brutto w każdym z 12 miesięcznych okresów poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy (w przypadku s.c. dokumenty te mają potwierdzać wykonanie usług przez spółkę a nie indywidualnie przez współników)

Kryteria podmiotowe ubiegania się o pomoc:

- Posiadanie statusu mikro lub małego przedsiębiorstwa określanego (zgodnie z definicją przyjętą w Zaleceniu Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich) na dzień złożenia wniosku i na dzień zawarcia umowy

Wielkość podmiotu	Liczba zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót	Roczna suma bilansowa
mikroprzedsiębiorstwo	< 10	≤ 2 mln EUR	≤ 2 mln EUR
małe przedsiębiorstwo	< 50	≤ 10 mln EUR	≤ 10 mln EUR

Kryteria podmiotowe ubiegania się o pomoc:

3. Posiadanie nadanego numeru identyfikacyjnego producenta

Jeżeli wnioskodawca nie dysponuje tym numerem może złożyć wniosek o nadanie numeru wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy w ramach ww. poddziałania

4. Nie uzyskanie pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego PROW 2007-2013

Zgodnie z obecnym stanem prawnym warunek ten dotyczy wyłącznie wnioskodawcy (a nie jego małżonka)

Kryteria podmiotowe ubiegania się o pomoc:

5. Posiadanie zdolności do zrealizowania operacji i osiągnięcia jej celu

To jest warunek na pograniczu kryterium podmiotowego i przedmiotowego ubiegania się o pomoc

Ocena na podstawie danych zawartych w biznesplanie: dotychczasowych i planowanych wyników finansowych wnioskodawcy, możliwości sfinansowania operacji, posiadanych zasobów rzeczowych i ludzkich

Kryteria przedmiotowe ubiegania się o pomoc:

1. operacja dotyczy działalności polegającej na świadczeniu usług rolniczych w ramach kodów PKD działalności wspieranych, określonych w załączniku do rozporządzenia wykonawczego dla działania (opracowanie *Wyjaśnienia PKD 2007* definiuje jakie usługi wchodzą w poszczególne kody PKD)
2. operacja jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem racjonalności kosztów
3. realizacja inwestycji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (zgodnie z oświadczeniem składanym przez wnioskodawcę we wniosku)
4. operacja spełnia wymagania określone w programie oraz przepisach prawa mających zastosowanie do danego typu inwestycji

Kryteria przedmiotowe ubiegania się o pomoc:

5. Zakres rzeczowy operacji musi wpisywać się w koszty kwalifikowalne operacji. Do kosztów zaliczamy:

a) zakup (lub leasing) nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń do produkcji rolnej przeznaczonych do:

- uprawy gleby oraz siewu, sadzenia, pielęgnacji, ochrony, nawożenia i zbioru roślin,
- przygotowywania, mycia, suszenia, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, ważenia i pakowania produktów rolnych w celu przygotowywania ich do sprzedaży,
- przygotowywania pasz (na zlecenie usługobiorcy na bazie dostarczonych przez niego składników)
- rozdrabniania i szarpania słomy i roślin,

oraz ciągników, kombajnów zbożowych, sieczkarni polowych, ładowarek samobieżnych i przyczep rolniczych,

Kryteria przedmiotowe ubiegania się o pomoc:

5. Koszty kwalifikowalne cd:

- b) zakup (lub leasing) aparatury pomiarowej i kontrolnej,
- c) zakup (lub leasing) sprzętu komputerowego i oprogramowania, służących do zarządzania przedsiębiorstwem lub wspomagających sterowanie procesem świadczenia usług;
- d) wdrożenie systemu zarządzania jakością
- e) opłat za patenty i licencje

Kryteria przedmiotowe ubiegania się o pomoc:

5. Koszty kwalifikowalne cd:

- f) ogólne, w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, do których zaliczamy koszt:
- dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
 - kosztorysów,
 - ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - projektów technologicznych;
 - biznesplanu – do wysokości kwoty 10 tys. złotych netto.

Kryteria przedmiotowe ubiegania się o pomoc:

5. Koszty kwalifikowalne cd:

- koszt zakupu ciągnika rolniczego nie może przekraczać wartości 50% pozostałych kosztów kwalifikowalnych (czyli de facto może stanowić 1/3 kosztów kwalifikowalnych) np. pozostałe koszty wynoszą 200 000 zł to koszt kwalifikowalny ciągnika wynosi 100 000 (koszt zakupu może być wyższy ale tylko taka część zostanie zaliczona w poczet kosztów kwalifikowalnych)
- koszt wdrożenia systemów zarządzania jakością, patentów i licencji i sprzętu komputerowego oraz oprogramowania, a także koszty ogólne nie mogą stanowić jedynych kosztów kwalifikowalnych
- w przypadku zakupu maszyn, narzędzi i urządzeń oraz aparatury pomiarowej – kwalifikowalny jest koszt transportu i instalacji
- koszty mogą być ponoszone od dnia zawarcia umowy (z wyjątkiem kosztów ogólnych), po przeprowadzeniu postępowania ofertowego (jeżeli dotyczy)

Kryteria przedmiotowe ubiegania się o pomoc:

Koszty niekwalifikowalne:

- nabycia nieruchomości;
- podatku od towarów i usług (VAT);
- nabycia rzeczy używanych;
- leasingu zwrotnego,
- związane z umową leasingu, w szczególności marża finansującego lub ubezpieczenia;
- poniesione w związku z realizacją inwestycji odtworzeniowych;
- robót budowlanych.

Nabór

Termin naboru wniosków : od 31.10.2016 do 29.11.2016

Dokumentacja aplikacyjna udostępniana jest na stronie internetowej ARiMR w dniu ogłoszenia terminu naboru wniosków o przyznanie pomocy.

Oprócz wzoru wniosku i załączników do niego na stronie również umieszczone są:

- instrukcje wypełniania dokumentów aplikacyjnych,
- formularz umowy o przyznaniu pomocy wraz z załącznikami,
- formularz wniosku o płatność wraz z instrukcją,
- rozporządzenie wykonawcze wraz z nowelizacją,
- poradnik kierowany do podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy

Kryteria wyboru operacji:

1. **Innowacyjność — 2 pkt**
2. **Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu – – 2 pkt**
3. **nie uzyskanie pomocy w ramach działań:** „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” lub „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” lub działania „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju” które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach tych działań objętych PROW 2007–2013, **– 2 pkt**
4. **realizacja inwestycji** w powiatach o wysokim rozdrobnieniu agrarnym, określonych na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. – **maksymalnie 3 punkty** (definicja miejsca realizacji operacji)

Dodatkowo, przy tej samej liczbie punktów o kolejności decyduje:

1. niższa wnioskowana kwota pomocy
2. dłuższe wykonywanie działalności w zakresie wspieranych kodów PKD

Rozpatrywanie wniosku o przyznanie pomocy

- wnioski, które wpłynęły do OR ARiMR po upływie 30 dni od dnia upływu terminu składania wniosków, pozostawia się bez rozpatrzenia
- 90 dni po zakończeniu naboru publikowana jest lista informująca o kolejności przyznawania pomocy oraz lista wniosków które nie uzyskały minimalnej liczby punktów
- nie przyznaje się pomocy, jeżeli na podstawie złożonego wniosku i załączników lub jeżeli w wyniku zmiany danych zawartych we wniosku mających wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy przyznano mniej niż **3 punkty**.
- złożony wniosek nie może być zmieniany przez wnioskodawcę przez zwiększenie kwoty wnioskowanej pomocy lub w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

Rozpatrywanie wniosku o przyznanie pomocy

- w przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników ARiMR wzywa w formie pisemnej Wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie **14 dni kalendarzowych** od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
- W przypadku nie usunięcia braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa ponownie ten podmiot, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W przypadku niedotrzymania tego terminu, ARiMR odmawia przyznania pomocy, o czym pisemnie informuje Wnioskodawcę.
- na rozpatrzenie wniosku OR ARiMR ma **8 miesięcy** od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o kolejności przysługiwania pomocy (który się wydłuż o czas uzupełnień wniosku)

Umowa o przyznaniu pomocy

W terminie **8 miesięcy** od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o kolejności przysługiwania pomocy ARiMR:

- wzywa wnioskodawcę do zawarcia umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku;
- informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy, w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

Zaliczki

- zaliczka stanowi maksymalnie 50% wartości kwoty pomocy
- w przypadku kiedy beneficjent nie ubiegał się we wniosku o przyznanie pomocy o zaliczkę, może się ubiegać o jej przyznanie po zawarciu umowy, ale prośbę w tej sprawie musi złożyć w OR ARiMR nie później niż terminie do 30 dnia od dnia zawarcia umowy
- forma zabezpieczenia jest określana przez beneficjenta przy zawieraniu lub zmianie umowy o przyznaniu pomocy i może nim być:
 - poręczenie bankowe;
 - gwarancja bankowa;
 - gwarancja ubezpieczeniowa;
 - weksel z poręczeniem wekslowym banku.

Zaliczki

- zabezpieczenie zaliczki jest ustanawiane w wysokości odpowiadającej 100% kwoty zaliczki;
- w przypadku wypłaty zaliczki w transzach zabezpieczenie jest ustanawiane w wysokości odpowiadającej kwocie wypłacanej transzy zaliczki
- zabezpieczenie jest ustanawiane na czas obejmujący okres liczony od dnia zawarcia lub zmiany umowy o przyznaniu pomocy do dnia wskazanego w umowie jako dzień złożenia wniosku o płatność oraz okres niezbędny do rozliczenia zaliczki nie krótszy niż 4 miesiące.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Działanie „Inwestycje w środki trwałe”

**PODDZIAŁANIE M04.2 WSPARCIE INWESTYCJI
W PRZETWARZANIE PRODUKTÓW ROLNYCH,
OBRÓT NIMI LUB ICH ROZWÓJ”**

Budżet poddziałania

- BUDŻET: **693** mln **euro** (**5%** budżetu PROW 2014-2020).
- Poziom pomocy: do **50** % kosztów kwalifikowalnych.

Zakres podziałania 4.2

- Pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje dotyczące **przetwarzania i wprowadzania do obrotu** na poziomie handlu hurtowego produktów rolnych.

Beneficjent

- osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej:
 - zarejestrowana działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych;
 - mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo;
- rolnik, domownik, małżonek rolnika podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie, podejmujący wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych:
 - jeżeli w okresie ostatnich **12 miesięcy** poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca nie był wpisany do CEDIG.

Planowane nabory wniosków

Nabór tematyczny (rolnicy) - wrzesień 2016r.

Zakłady przetwórcze - I kwartał 2017r.

Pierwszy nabór w ramach poddziałania 4.2 PROW 2014-2020 przeprowadzono w grudniu 2015r.

Złożono 834 wnioski na łączną kwotę 1,5 mld zł.

Wysokość wsparcia

- do **300 tys. zł**, w przypadku rolnika, domownika lub małżonka rolnika, rozpoczynającego działalność objętą wsparciem;
- do **3 mln zł** (planowane zwiększenie do **10 mln zł**) w przypadku przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych;
- do **15 mln zł**, w przypadku przedsiębiorstwa będącego związkiem grup producentów rolnych lub zrzeszeniem organizacji producentów.

Etapy realizacji projektu

Projekty:

- Jednoetapowe;
- max. dwuetapowe – w przypadku, gdy kwota pomocy finansowej nie przekracza 3 mln PLN;
- max. czteroetapowe - w przypadku, gdy kwota pomocy finansowej przekracza 3 mln PLN;
- max. 5 etapów – dla zadań będących przedmiotem leasingu.

Uwaga: zakończenie realizacji projektu i złożenie wniosku o płatność ostateczną nie później niż do dnia 30 czerwca 2023r

Warunki przyznania pomocy

- wnioskodawca posiada numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów;
- wnioskodawca posiada status MŚP (nie dotyczy rolników);
- zdolność do realizacji i utrzymania planowanego przedsięwzięcia – udzielenie pomocy jest możliwe jedynie w przypadku, gdy realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (tzw. efekt deadweight);
- deklaracja zaopatrywania się (po zakończeniu realizacji operacji) w min. 50% całkowitej ilości surowców do produkcji na podstawie umów min. 3-letnich zawieranych z rolnikami, grupami producentów rolnych, organizacjami producentów, związkami grup, zrzeszeniami organizacji producentów, podmiotami wstępnie przetwarzającymi produkty rolne - umowy zawierają mechanizm ustalania cen;

Warunki przyznania pomocy

- inwestycja musi spełniać wymagania określone przepisami prawa mające zastosowanie do tej inwestycji;
- pomoc może być udzielona na realizację operacji w zakładach spełniających obowiązujące standardy higieniczno – sanitarne, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt;
- operacja nie może być finansowana z udziałem innych środków publicznych;
- operacja nie może dotyczyć sprzedaży detalicznej (dotyczy zakładów przetwórczych).

Rodzaje działalności objętej wsparciem

wykaz rodzajów działalności objętych pomocą określony jest w załączniku nr 1 do rozporządzenia wykonawczego,

► **inwestycje w sektorach przetwórstwa:**

- mleka, mięsa (bez uboju o dużej skali)
- owoców i warzyw (w tym produkcja win gronowych, cydru z wyłączeniem winopochodnych i winopodobnych)
- zbóż (bez produkcji słodu),
- ziemniaków, jaj, miodu, lnu i konopi,
- roślin oleistych, wysokobiałkowych,
- przetwarzania produktów rolnych na cele energetyczne,
- usługowe zamrażanie wraz z przechowywaniem produktów rolnych,
- **operacje dotyczące sprzedaży hurtowej produktów rolnych (tylko zakłady przetwórcze):**
 - owoców i warzyw, kwiatów i roślin,
 - mleka i wyrobów mleczarskich,
 - mięsa i wyrobów z mięsa,
 - zboża, rzepaku, szyszek chmielowych,
 - materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych,
- **operacje dotyczące sprzedaży detalicznej (tylko rolnicy).**

Zakres wsparcia

Do kosztów kwalifikowalnych zaliczyć będzie można m.in. koszty zakupu (wraz z instalacją):

- ☐ maszyn lub urządzeń do przetwarzania, magazynowania lub przygotowania produktów do sprzedaży,
 - ☐ aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania,
 - ☐ urządzeń służących poprawie ochrony środowiska,
- oraz
- ☐ koszty budowy i rozbudowy budynków produkcyjnych i magazynowych, budynków i budowli infrastruktury technicznej, kotłowni, oczyszczalni ścieków,
 - ☐ koszty ogólne (do 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych).

Zakres wsparcia

Ważne:

- Koszty budowy wyłącznie w zakresie **niezbędnym do wdrożenia inwestycji** polegającej na zakupie maszyn i urządzeń.
- Wykluczony zakup **środków transportu i używanych** maszyn, urządzeń lub sprzętu a także realizacji **inwestycji odtworzeniowych**.

Kryteria wyboru operacji

O kolejności przysługiwania pomocy zdecyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie kryteriów wyboru określonych w rozporządzeniu.

Kryteria wyboru premiować będą:

- ☐ grupy producentów rolnych, związki grup, spółdzielnie (5 pkt.),
- ☐ innowacyjność operacji bądź powiązanie jej z ochroną środowiska lub przeciwdziałaniem zmianom klimatu (5 pkt.),
- ☐ uczestnictwo w unijnych lub krajowych systemach jakości (3 pkt.) lub przetwarzanie produktów rolnych pochodzących bezpośrednio od producentów ekologicznych (5 pkt.),
- ☐ nabywanie surowców do produkcji na podstawie co najmniej 3-letnich umów, na poziomie przekraczającym 75% całkowitej ilości nabywanych produktów rolnych (5 pkt),
- ☐ działalność na obszarach objętych bezrobociem (maksymalnie 4 pkt),
- ☐ prowadzenie działalności w sektorach przetwórstwa i wprowadzania do obrotu: mleka i wyrobów mleczarskich, mięsa, owoców i warzyw oraz zbóż (2 pkt).

Minimalna liczba punktów kwalifikująca do ubiegania się o wsparcie – 6.5 punktu.

Kryteria wyboru operacji

Rolnicy

- ☐ „młody rolnik” (3 pkt),
- ☐ innowacyjność, ochrona środowiska lub przeciwdziałaniem zmianom klimatu (5 pkt),
- ☐ uczestnictwo w unijnych lub krajowych systemach jakości (3 pkt),
- ☐ przetwarzanie produktów rolnych pochodzących bezpośrednio od producentów ekologicznych – min. 10% surowców – po zakończeniu realizacji operacji (5 pkt),
- ☐ realizacja inwestycji w gminach należących do powiatów o najwyższym poziomie bezrobocia w kraju (max 4 - pkt przy najwyższym bezrobociu),
- ☐ operacja dotyczy wybranych sektorów – załącznik nr 2 do rozporządzenia (2 pkt).

Minimalna liczba punktów kwalifikująca do ubiegania się o wsparcie – 5 punktów.

Rozpatrywanie wniosku o przyznanie pomocy

W zależności od typu wnioskodawcy wnioski o przyznanie pomocy są rozpatrywane:

Zakłady przetwórcze – **DOPI Centrala ARiMR**,

Rolnicy – **Oddziały Regionalne**.

- Zgodnie z zapisami rozporządzenia, wniosek nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie zwiększenia kwoty pomocy lub planu finansowego lub zestawienia rzeczowo – finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

Lista rankingowa

Wniosek, przed ustaleniem kolejności przysługiwania podlega wstępnej weryfikacji pod kątem:

- posiadania numeru identyfikacyjnego (EP),
- niepodlegania Wnioskodawcy wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy,
- terminowości złożenia wniosku, złożenia jednego wniosku w danym naborze,
- sprawdzenia, czy Wnioskodawca jest uprawniony do złożenia wniosku.

Pierwsza publikacja listy rankingowej nie później niż w terminie 90 dni od zakończenia naboru wniosków

Aktualizacja listy – nie rzadziej niż co 90 dni.

Umowa o przyznaniu pomocy

Zobowiązania beneficjenta w okresie 5 lat od płatności ostatecznej:

- osiągnięcie i zachowanie celu operacji;
- umożliwienie przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą;
- przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą,
- nabywanie produktów rolnych na podstawie co najmniej 3-letnich umów zawartych bezpośrednio z producentami rolnymi.
- ograniczenia w zakresie:
 - przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
 - sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą,
 - sposobu zawierania innych umów związanych z realizacją operacji.

Beneficjent - rolnik/małżonek lub domownik zobowiązany jest w ciągu 3 miesięcy od zawarcia umowy do zarejestrowania działalności gospodarczej w CEDIG.

Realizacja operacji

Ponoszenie kosztów kwalifikowalnych

- ▶ od dnia zawarcia umowy, a w przypadku kosztów ogólnych nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2014 r.
- ▶ w wyniku wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru.
- ▶ w formie rozliczenia bezgotówkowego.

Realizacja operacji

Wniosek o Płatność

Rozpatrywanie w zależności od typu wnioskodawcy:

Zakłady przetwórcze – **DOPI Centrala ARiMR**,

Rolnicy – **Oddziały Regionalne**.

Weryfikacja – w terminie 3 miesięcy

PODDZIAŁANIE M06.2 POMOC NA ROZPOCZĘCIE POZAROLNICZEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH TYP OPERACJI : PREMIE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ

- Planowany termin naboru wniosków I kwartał 2017 r.***
- *** Termin uzależniony od przebiegu procesu akredytacji agencji płatniczej.

Wysokość wsparcia:

Premia w wysokości 100 tys. zł wypłacana w ratach:

- I rata – 80% kwoty pomocy,
- II rata – 20% kwoty pomocy.

Pomoc może być przyznana, jeżeli wnioskodawca jest beneficjentem poddziałania „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa” lub spełnia następujące warunki:

- wnioskodawca jest ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik,
- gospodarstwo rolne, w którym pracuje wnioskodawca, ma wielkość ekonomiczną nie większą niż 15 tys. euro,
- za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy przyznano płatność do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, w którym pracuje wnioskodawca,
- Biznesplan zakłada, że nastąpi utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu średniorocznym (również samozatrudnienie).

Beneficjent zarejestruje działalność w odpowiednim rejestrze lub systemie.

Beneficjent zobowiązuje się do podlegania ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych do dnia upływu okresu związania celem.

Beneficjent nie będzie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników do dnia upływu okresu związania celem.

Wsparcia nie przyznaje się dla beneficjentów działań: „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego PROW 2007-2013, „Premie dla młodych rolników”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw” objętych PROW 2014-2020.

PROW 2014-2020

Działanie 9: Tworzenie grup producentów
i organizacji producentów

2016

Wsparcia udziela się w celu ułatwienia tworzenia grup i organizacji producentów do celów:

- dostosowania do wymogów rynkowych procesu produkcyjnego i produkcji producentów, którzy są członkami takich grup lub organizacji,
- wspólnego wprowadzania towarów do obrotu, w tym przygotowania do sprzedaży, centralizacji sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych,
- ustanowienia wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności oraz
- innych działań, które mogą być prowadzone przez grupy i organizacje producentów, takich jak rozwijanie umiejętności biznesowych i marketingowych oraz organizowanie i ułatwianie procesów wprowadzania innowacji.

Powyższe cele są tożsame z celami określonymi w ustawie o grupach producentów rolnych (...).

Beneficjent działania:

Zgodnie z art. 27 ust. 2 rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1305/2013, wsparcie ogranicza się do grup producentów, które wykonują swoją działalność jako **mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo - MŚP**.

MŚP:

Na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich (MŚP) składają się przedsiębiorstwa, które:

- 1) zatrudniają **mniej niż 250 pracowników**, i
- 2) których roczny **obrót nie przekracza 50 milionów euro, a /lub**
- 3) całkowity **bilans roczny nie przekracza 43 milionów euro**

(w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

W ramach badania kryterium MŚP uwzględnia się również powiązania osobowo-kapitałowe grupy producentów.

MŚP:

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba pracowników	Roczny obrót	albo	Całkowity bilans roczny
Średnie	< 250	≤ 50 mln euro		≤ 43 mln euro
Małe	< 50	≤ 10 mln euro		≤ 10 mln euro
Mikro	< 10	≤ 2 mln euro		≤ 2 mln euro

Forma wsparcia

Pomoc będzie realizowana:

- w formie **rocznych płatności**,
- przez okres **pierwszych pięciu lat**, następujących po dacie, w której grupa została uznana,
- będzie stanowiła **procentowy ryczałt od wartości przychodów netto grupy** ze sprzedaży produktów lub grup produktów, wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków w poszczególnych latach i sprzedanych odbiorcom niebędącym członkami grupy.

Z pomocy grupa będzie mogła skorzystać tylko raz w okresie swojej działalności.

Wysokość wsparcia

- w pierwszym roku – **10%** wartości sprzedaży grupy producentów,
- w drugim roku – **8%**,
- w trzecim roku – **6%**,
- w czwartym roku – **5%**,
- w piątym roku – **4%**.

Maksymalnie równowartość **100 000 euro** w każdym roku pięcioletniego okresu pomocy.

Wyplata ostatniej raty wsparcia nastąpi po potwierdzeniu prawidłowej realizacji planu biznesowego.

Wysokość wsparcia

Wysokość pomocy w danym roku prowadzenia działalności przez beneficjenta **ustala się na podstawie wartości udokumentowanych rocznych przychodów netto ze sprzedaży produktów lub grupy produktów, ze względu na które grupa została uznana, oraz ze sprzedaży produktów przetworzonych** objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, **wytworzonych z produktów lub grupy produktów, ze względu na które beneficjent został uznany, wyprodukowanych przez jego członków i sprzedanych kupującym niebędącym:**

- 1) członkami beneficjenta;
- 2) współmałżonkiem członka beneficjenta;
- 3) podmiotami powiązanymi kapitałowo lub osobowo w sposób bezpośredni lub pośredni z członkiem beneficjenta lub jego współmałżonkiem.

Przez **powiązania kapitałowe lub osobowe** o których mowa w pkt. 3, **rozumie się wzajemne powiązania** między członkiem beneficjenta lub jego małżonkiem, polegające w szczególności na:

- uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej;
- posiadaniu co najmniej 25 % udziałów lub akcji;
- pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika.

Pomoc w ramach działania nr 9 przyznawana jest na pokrycie kosztów działalności administracyjnej grup producentów rolnych (**nie jest pomocą „inwestycyjną”**).

Tym samym **pozostawia się grupom**, którym zostanie wypłacona pomoc finansowa, **możliwość podjęcia autonomicznej decyzji co do jej przeznaczenia**, w zależności od bieżących potrzeb i celów realizowanych przez grupę. Zatem, grupy mogą przeznaczyć otrzymaną pomoc na dowolne wydatki, **pod warunkiem osiągnięcia w ciągu pięciu lat po uznaniu grupy producentów, celów określonych w planie biznesowym**.

Wyprzedzające finansowanie

Zgodnie z art. 17 ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej, grupy producentów, w ramach działania nr 9, **w pierwszym roku działalności** mogą otrzymać wyprzedzające finansowanie pomocy.

Wysokość wyprzedzającego finansowania nie może być wyższa od wysokości udziału krajowych środków na współfinansowanie pomocy w ramach działania nr 9, określonego na podstawie **planowanej wielkości i wartości przychodów ze sprzedaży** produktów lub grupy produktów, ze względu na które grupa lub organizacja producentów rolnych została utworzona, wytworzonych w gospodarstwach członków tej grupy **w pierwszym roku działalności**.

Kwota wyprzedzającego finansowania nie może być wyższa niż 50 000 zł.

Udział **krajowych środków** na współfinansowanie pomocy w ramach działania nr 9, **wynosi 36,37%** (63,63% pomocy finansowane jest ze środków UE).

Warunki dostępu

Wsparcie może uzyskać grupa producentów:

- która została **uznana, przez dyrektora OT Agencji Rynku Rolnego, na podstawie planu biznesowego**, o którym mowa w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o *grupach producentów rolnych (...)*,
- która posiada **numer identyfikacyjny (EP)** nadany przez ARiMR,
- która działa jako **przedsiębiorca prowadzący mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo**,
- której **siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**,
- której **każdy członek**, będący producentem **prowadzi produkcję** produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa została uznana, **na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**,
- zadeklaruje **realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń** w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia

Warunki dostępu

Wsparcie może uzyskać grupa producentów:

- która składa się z producentów jednego produktu lub grupy produktów, **którzy nie byli członkami** grupy producentów, wstępnie uznanej grupy producentów lub organizacji producentów, **utworzonej ze względu na ten sam produkt (lub produkt tożsamy*)**, której **przyznano i wypłacono pomoc** na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej, po dniu 1 maja 2004 r., w celu utworzenia i przeznaczenia jej na działalność administracyjną lub inwestycyjną w ramach:

a) działań:

- „Grupy producentów rolnych” PROW 2004-2006,
- „Grupy producentów rolnych” PROW 2007–2013,
- „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” PROW 2014-2020,
- „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” PROW 2007–2013,
- „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” PROW 2007–2013,

b) mechanizmów pomocy finansowej udzielanej:

- wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw,
- uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw

Produkt tożsamy z produktem produkowanym zgodnie z przepisami o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych lub przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

Przykład: producent był członkiem wstępnie uznanej grupy producentów owoców i warzyw w kategorii „owoce”, a teraz przystąpił do grupy rolnej utworzonej w kategorii „Produkty rolnictwa ekologicznego – jabłka”. W tym przypadku jest to produkt tożsamy, i taka grupa nie będzie mogła otrzymać wsparcia).

Warunki dostępu

Wsparcie może uzyskać grupa producentów której:

- a) każdemu z członków tej grupy będącemu producentem **przyznano płatności** na podstawie przepisów o płatnościach **w ramach systemów wsparcia bezpośredniego** w roku uznania grupy lub przynajmniej raz w ciągu ostatnich 2 lat poprzedzających rok uznania grupy – w przypadku grupy uznanej ze względu **na produkt lub grupę produktów roślinnych**, z wyłączeniem producentów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej, lub
- b) każdy z członków tej grupy będący producentem był **posiadaczem zwierząt gospodarskich** objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, ze względu na które grupa została uznana, przynajmniej w roku poprzedzającym rok uznania grupy, lub
- c) każdy z członków tej grupy będący producentem **prowadził działy specjalne produkcji rolnej** przynajmniej w roku poprzedzającym rok uznania grupy – w przypadku grupy uznanej ze względu na produkt lub grupę produktów w ramach działu specjalnego produkcji rolnej, lub
- d) każdy z członków tej grupy będący producentem prowadził produkcję produktów lub grupy produktów, ze względu na które grupa została uznana, innych niż produkty lub grupy produktów wymienione w lit. a i b, oraz produkty lub grupy produktów w ramach działu specjalnego produkcji rolnej, przynajmniej w roku poprzedzającym rok uznania grupy

Warunki dostępu

Wsparcia nie przewiduje się na tworzenie grup producentów w kategorii produktu: **drób żywy** (bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe (świeże, chłodzone, mrożone), oraz **owoce i warzywa**.

Zasady dotyczące ustanawiania kryteriów wyboru:

Pomoc przysługuje wnioskodawcom, **według kolejności ustalonej przez Agencję przy zastosowaniu kryteriów wyboru.**

O kolejności przysługiwania pomocy decyduje **suma uzyskanych punktów.**

W pierwszej kolejności pomoc przysługuje grupom, które uzyskały największą liczbę punktów, przy czym pomoc jest przyznawana, **jeżeli grupa uzyskała co najmniej 3 punkty.**

Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów

EG

Kryteria wyboru (preferencje)	Liczba punktów
podmioty zrzeszone w formie spółdzielni	3 pkt
podmioty zrzeszające producentów: - wytwarzających produkty w ramach systemów jakości żywności, - świń, prosiąt, warchlaków, mięsa wieprzowego (świeże, chłodzone, mrożone), - bydła, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięsa wołowe (świeże, chłodzone, mrożone), - owiec, kóz (zwierzęta rzeźne lub hodowlane), wełny, mięsa owczego lub koziego (świeże, chłodzone, mrożone), skór owczych lub kozich, - miodu i produktów pszczelich, - roślin w plonie głównym, uprawianych z przeznaczeniem na cele energetyczne bądź techniczne, - szyszek chmielowych	3 pkt
podmioty z jak największą liczbą członków w danej kategorii	min. 10 członków: 4 pkt każdy następny: + 0,2 pkt
podmioty zrzeszające producentów, w gospodarstwach których (każdego producenta) min. 50% produkcji, w zakresie produktu, ze względu na który podmiot został uznany, objęta została dobrowolnym ubezpieczeniem, ważnym przez okres co najmniej 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy	3 pkt
podmioty, których siedziba znajduje się w powiecie o wysokim rozdrobnieniu agrarnym	1 pkt – 3 pkt
podmioty, u których w planie biznesowym są planowane inwestycje przyczyniające się do realizacji celów przekrojowych Programu – środowisko lub innowacyjność	5 pkt
jeżeli grupa zatrudnia minimum dwie osoby na pełne etaty na umowę o pracę albo jeżeli grupa zatrudnia na umowę o pracę minimum jedną osobę niepełnosprawną, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.)	2 pkt

Ogłoszenie o naborze:

- Prezes ARiMR, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez ARiMR, co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Centrali ARiMR i oddziałów regionalnych ARiMR, ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, nie później niż 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia terminu składania tych wniosków,
- ogłoszenie, zawiera wskazanie dnia rozpoczęcia oraz dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy,
- termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być krótszy niż 30 dni oraz dłuższy niż 60 dni,
- Agencja udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy, formularz wniosku o płatność, wzory dołączanych do wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność oświadczeń i załączników, nie później niż w publikacji ogłoszenia.

Wniosek o przyznanie pomocy składa się do **dyrektora oddziału regionalnego ARiMR** właściwego ze względu na siedzibę grupy.

Zgodnie z zaktualizowanym harmonogramem, umieszczonym na stronie internetowej MRiRW, **pierwszy nabór** w ramach ww. działania **został zaplanowany na wrzesień 2016 r.** (czyli ogłoszenie o naborze powinno pojawić się w sierpniu br.) – uruchomienie naboru uzależnione jest od daty opublikowania rozporządzenia MRiRW w sprawie przedmiotowego działania.

Drugi nabór został zaplanowany na II kwartał 2017 r.

Przyznanie pomocy:

- Prezes ARiMR, **w terminie 90 dni** od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy ustala kolejność przysługiwania pomocy,
- Prezes ARiMR, **w terminie 7 dni** po ustaleniu kolejności przysługiwania pomocy, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję informację o tej kolejności, wraz ze wskazaniem numerów identyfikacyjnych grup oraz liczby przyznanych punktów,
- dyrektor OR ARiMR wydaje decyzję w sprawie przyznania pomocy **w terminie 60 dni** od dnia podania informacji o kolejności przysługiwania pomocy przez Prezesa ARiMR.

Wyprzedzające finansowanie:

- Grupa producentów może złożyć wniosek o wyprzedzające finansowanie w OR ARiMR, **w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja przyznająca grupie pomoc finansową, stała się ostateczna.**
- w terminie **30 dni** od dnia złożenia wniosku o wyprzedzające finansowanie, **OR ARiMR informuje grupę producentów o terminie zawarcia umowy.** W umowie zostanie określony m.in. termin wypłaty przez ARiMR wyprzedzającego finansowania.

Kwota wyprzedzającego finansowania będzie przez ARiMR rozliczana w ramach składanych przez grupę wniosków o płatność (wypłata środków dla wniosków o płatność będzie pomniejszana o kwotę wypłaconego wyprzedzającego finansowania).

Wyplata pomocy:

- pomoc jest wypłacana **w formie rocznych płatności** i obejmuje okresy kolejnych 12 miesięcy prowadzenia działalności,
- wniosek o płatność składa się do dyrektora oddziału regionalnego Agencji właściwego ze względu na siedzibę beneficjenta, w terminie **60 dni od dnia zakończenia każdego kolejnego 12 miesięcznego** okresu prowadzenia działalności przez beneficjenta,
- dyrektor OR ARiMR przyznaje płatność w drodze decyzji administracyjnej na wniosek o płatność,
- **decyzja administracyjna o wypłacie pomocy jest wydawana w terminie 60 dni** od dnia złożenia kompletnego wniosku o płatność,
- **wypłata pomocy za dany okres następuje w terminie 30 dni** od dnia, w którym decyzja przyznająca płatność stała się ostateczna,
- jeżeli beneficjent nie złoży wniosku o płatność za dany okres prowadzenia działalności, nie może ubiegać się o płatność za ten sam okres w kolejnych latach,
- piąta płatność jest możliwa do realizacji, wyłącznie po potwierdzeniu przez Agencję osiągnięcia celów określonych w planie biznesowym, a w przypadku nieosiągnięcia tych celów, odmawia się wypłaty pomocy za piąty rok prowadzenia działalności.

Obowiązki beneficjenta działania:

- 1) **realizowanie przynajmniej jednego działania w odniesieniu do każdego z celów**, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o *grupach producentów rolnych (...)*, na podstawie planu biznesowego, **w każdym roku** działalności od dnia uznania,
- 2) **zrealizowanie planu biznesowego** w okresie 5 lat po dniu uznania,
- 3) **przedkładanie sprawozdania** z realizacji działań lub inwestycji ujętych w planie biznesowym z każdym wnioskiem o płatność,
- 4) **utrzymanie prowadzonej działalności** w zakresie produkcji i sprzedaży produktów ze względu na które został uznany, przez okres **co najmniej jednego roku od dnia otrzymania ostatniej płatności**,
- 5) **umożliwienie przeprowadzania kontroli** związanych z przyznaną pomocą w swojej siedzibie oraz w miejscach prowadzenia produkcji przez jego członków **w okresie objętym pomocą oraz w okresie 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności**;
- 6) **przechowywanie dokumentów** związanych z przyznaną pomocą **w okresie objętym pomocą oraz w okresie 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności**,
- 7) **niezwłocznego informowania ARiMR** o okolicznościach mogących mieć wpływ na realizację planu biznesowego w okresie jego realizacji;

Obowiązki beneficjenta działania:

- 8) **udostępnianie** uprawnionym podmiotom **informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji** w okresie objętym pomocą oraz w okresie 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;
- 9) **dokonywanie zmian w zakresie składu członkowskiego** w okresie pierwszych 5 lat po dniu uznania, wyłącznie **pod warunkiem spełnienia przez jego nowych członków wymagań** określonych w rozporządzeniu MRiRW w sprawie przedmiotowego działania;
- 10) **zachowanie** w okresie pierwszych 5 lat po dniu uznania **kryteriów, za których spełnienie zostały przyznane punkty**;
- 11) **prowadzenie rachunkowości** w sposób umożliwiający identyfikację i poświadczenie sprzedaży produktów lub grupy produktów, ze względu na które został uznany, wytworzonych przez jego członków oraz podmioty niebędące jego członkami;
- 12) **prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego** dla wszystkich transakcji związanych z operacją, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia UE nr 1305/2013, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, tj. umożliwiających identyfikację i poświadczenie zakupu oraz sprzedaży produktów lub grupy produktów ze względu na które grupa została uznana, wytworzonych przez jego członków

Obowiązek beneficjenta, który został naruszony	Sankcja
utrzymanie prowadzonej działalności w zakresie produkcji i sprzedaży produktów ze względu na które został uznany, przez okres co najmniej jednego roku od dnia otrzymania ostatniej płatności	zwrotowi podlega 20% otrzymanej pomocy
umożliwianie przeprowadzania kontroli, w swojej siedzibie i w miejscach prowadzenia produkcji przez jego członków, związanych z przyznaną pomocą, w okresie objętym pomocą oraz w okresie 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności	zwrotowi podlega 100% otrzymanej pomocy
przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą w okresie objętym pomocą oraz w okresie 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności	zwrotowi podlega 100% otrzymanej pomocy
niezwłocznego informowania ARiMR o okolicznościach mogących mieć wpływ na realizację planu biznesowego w okresie jego realizacji	zwrotowi podlega 10% otrzymanej pomocy
udostępnianie uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji w okresie objętym pomocą oraz w okresie 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności	zwrotowi podlega 0,5% otrzymanej pomocy

Obowiązek beneficjenta, który został naruszony	Sankcja
w przypadku niespełnienia przez beneficjenta obowiązku zachowania w okresie pierwszych 5 lat po uznaniu, tych kryteriów, za spełnienie których zostały przyznane punkty	odmawia się wypłaty pomocy , od tego roku działalności w którym stwierdzono zaprzestanie spełniania kryteriów
w przypadku niespełnienia przez beneficjenta obowiązku prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych	wysokość wypłaty pomocy ulega zmniejszeniu o 10% za dany okres pomocy
W przypadku przyjęcia w skład beneficjenta producenta, który nie spełnia warunków	odmowa wypłaty pomocy za okres od dnia przyjęcia nowego członka w skład beneficjenta

Obowiązek beneficjenta, który został naruszony	Sankcja
w przypadku braku uzasadnienia przez beneficjenta nierealizowania działań lub inwestycji zatwierdzonych w planie biznesowym w ujęciu rzeczowo-rodzajowym za trzeci lub czwarty rok działalności	kwota pomocy ulega zmniejszeniu za trzeci lub czwarty rok działalności, w którym stwierdzono niepełną realizację planu biznesowego: 1) o 50% – jeżeli beneficjent nie realizował żadnego działania lub inwestycji zatwierdzonych w planie biznesowym w ujęciu rzeczowo-rodzajowym w danym roku; 2) o 25% – jeżeli beneficjent realizował przynajmniej jedno działanie lub inwestycję, ale nie realizował wszystkich działań lub inwestycji zatwierdzonych w planie biznesowym, w ujęciu rzeczowo-rodzajowym w danym roku
W przypadku nieosiągnięcia celów określonych w planie biznesowym przez niezrealizowanie	odmowa wypłaty pomocy za piąty

**Na co grupy producentów powinny zwrócić uwagę,
przygotowując się do aplikowania o wsparcie w ramach
działania „Tworzenie grup producentów i organizacji
producentów” w PROW 2014-2020**

Podsumowanie

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

1. Grupa producentów rolnych **musi uzyskać osobowość prawną** potwierdzoną wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zweryfikować zgodność zapisów statutu/umowy spółki z zapisami obowiązującej ustawy z dnia 15 września 2000 r. o *grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw* (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.).
2. Grupa producentów rolnych **musi składać się wyłącznie z osób fizycznych**

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

3. Grupa producentów rolnych zamierzająca ubiegać się o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania 9 powinna łączyć wyłącznie producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy **nie byli członkami grupy producentów/wstępnie uznanej grupy producentów/organizacji producentów, utworzonej ze względu na ten sam produkt, której przyznano i wypłacono pomoc, na rozpoczęcie działalności ze środków UE po dniu 1 maja 2004 r.** w celu utworzenia i przeznaczenia jej na działalność administracyjną lub inwestycyjną.

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

4. Grupa producentów rolnych zamierzająca ubiegać się o przyznanie pomocy finansowej powinna składać się z producentów, którzy **produkują historycznie**. Tym samym, grupa nie powinna mieć w swoim składzie producentów wykreowanych sztucznie w celu spełnienia minimalnej liczby członków.

Grupa producentów powinna dążyć do realnej konsolidacji podaży i centralizacji sprzedaży.

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

5. Grupa producentów rolnych zamierzająca ubiegać się o przyznanie pomocy finansowej musi uzyskać **decyzję dyrektora OT ARR o uznaniu i zatwierdzeniu planu biznesowego**, sporządzonego na co najmniej 5 lat, na formularzu opracowanym przez ARR.
6. Grupy producentów rolnych wpisane do rejestru przez marszałka województwa po dniu 1 stycznia 2014r., które będą chciały skorzystać z pomocy finansowej z działania 9 PROW 2014-2020, musiały **najpóźniej do dnia 18 czerwca 2016 r. złożyć do dyrektora OT ARR wniosek o uznanie i zatwierdzenie planu biznesowego**.

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

7. Przygotowując plan biznesowy grupy producentów powinny mieć na uwadze aby w ramach realizowanych celów w miarę możliwości **sformułować mierzalne wskaźniki do oceny postępów w ich wdrażaniu**. Ponadto, w planie biznesowym powinny być uwzględnione te działania i inwestycje, które grupa producentów **będzie w stanie faktycznie zrealizować i które będą przyczyniały się do realizacji celów**.

Powyższe wynika z faktu, że grupa producentów będzie mogła uzyskać pełne wsparcie administracyjne oraz otrzymać ostatnią ratę pomocy, po potwierdzeniu prawidłowej realizacji planu biznesowego (art. 27 RPEiR (UE) Nr 1305/2013) (jednocześnie państwa członkowskie weryfikują, czy cele określone w planie biznesowym zostały osiągnięte).

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

8. W planie biznesowym grupy producentów, w odniesieniu **do każdego celu powinno być przypisane przynajmniej jedno działanie/inwestycja**, przyczyniające się do osiągnięcia tego celu, w każdym roku wdrażania planu biznesowego.

Na co wnioskodawcy powinni zwrócić uwagę:

9. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1305/2013, wsparcie ogranicza się do grup i organizacji producentów, które wykonują swoją działalność jako **mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo (MŚP)**.

Badając spełnienie definicji przedsiębiorstwa MŚP uwzględniane będą również **powiązania kapitałowo-osobowe**, pomiędzy grupą producentów ubiegającą się o wsparcie, a podmiotami trzecimi.

W przypadku, gdy potwierdzenie spełnienia definicji MŚP nie było możliwe na etapie przyznania pomocy finansowej (grupa, na etapie składania wniosku o pomoc, nie posiadała jeszcze danych dotyczących obrotu, bilansu za pełny okres obrachunkowy – weryfikacja została przeprowadzona w oparciu o dane prognozowane), potwierdzenie spełniania kryteriów MŚP będzie dodatkowo przeprowadzone w ramach wniosku o płatność za pierwszy rok działalności (wówczas grupa będzie posiadała dane za pełny okres obrachunkowy).

Korzyści dla rolników z członkostwa w grupie producentów

Wobec rosnącej koncentracji po stronie popytu, tworzenia wielkich sieci handlowych oraz umiędzynarodowienia przemysłu przetwórczego, dostęp do rynku oraz uzyskanie cen rynkowych zapewniających opłacalność produkcji są trudne do realizacji dla pojedynczych producentów, o niewielkiej skali produkcji i możliwościach ekspansji rynkowej.

W takiej sytuacji, szansą na stabilizację rynku oraz zwiększenie dochodowości produkcji rolnej jest zrzeszanie się rolników w grupy producentów.

Wspólne działania producentów wzmacniają ich pozycję w łańcuchu rolno-spożywczym oraz sprzyjają zwiększaniu ich udziału w wartości dodanej.

Korzyści dla rolników z członkostwa w grupie producentów

- Rolnicy zrzeszeni w grupie **mają możliwość sprzedaży swoich produktów w ramach dużych jednorodnych partii towaru** (pod względem odmiany, jakości, sposobu produkcji i przygotowania do handlu), wymaganych przez skonsolidowanych odbiorców, **co jest trudne w przypadku pojedynczego rolnika.**
- Producenci łącząc swoje kapitały w grupie producentów **mogą wspólnie inwestować i razem zakupić potrzebną infrastrukturę**, m.in. obiekty do przechowywania, czy przygotowania produktów rolnych do handlu.
- W grupie można **obniżyć koszty produkcji poprzez wspólne zakupy** środków obrotowych do produkcji po niższych cenach. Istotne jest wykorzystanie tzw. efektu skali, tj. obniżenie jednostkowych kosztów produkcji, poprzez **wspólne użytkowanie infrastruktury** przez członków grupy.

Korzyści dla rolników z członkostwa w grupie producentów

- Inne korzyści przynależności do grupy producentów to m.in.:
- 1) **możliwość nawiązywania** za jej pośrednictwem **trwałych powiązań handlowych z dużymi odbiorcami**, a tym samym stabilizowanie cen i dochodów z produkcji;
- 2) **podnoszenie jakości produktów**, poprzez dostarczanie przez grupę odpowiednich zaleceń produkcyjnych, czy organizowanie doradztwa;
- 3) **możliwość organizowania** przez grupy **kampanii reklamowych i promocyjnych**, wpływających na kreowanie marki produktów i zwiększanie ich wartości handlowej;
- 4) wreszcie **możliwość korzystania** przez grupę producentów rolnych **z pomocy finansowej**.

Zadania ARiMR delegowane do
podmiotów zewnętrznych
PROW 2014-2020

Samorządy Województw

Działanie M07 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, w ramach tego działania wsparcie otrzymują operacje typu:

- *Budowa lub modernizacja dróg lokalnych - uruchomione*
- *Gospodarka wodno-ściekowa*
- *Inwestycje w targowiska lub obiekty przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów*
- *Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego*
- *Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne*
- *Kształtowanie przestrzeni publicznej*

Beneficjentem są jednostki samorządu terytorialnego

Samorządy Województw cd.

Działanie M04 Inwestycje w środki trwałe

Poddziałanie: 4.3 wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa,
w ramach tego poddziałania wsparcie otrzymają operacje typu:

- ***Scalanie gruntów – uruchomione***

Beneficjentem jest Starosta

Działanie M19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

- ***wsparcie przygotowawcze***
- ***wsparcie na realizację operacji w ramach strategii lokalnego rozwoju kierowanego przez społeczność***
- ***przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania***
- ***wsparcie na koszty bieżące i aktywizację.***

Agencja Rynku Rolnego

Działanie M03 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych

Poddziałanie: 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości

Poddziałanie: 3.2 Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym

Działanie M16 Współpraca

Poddziałanie: 6.1 Wsparcie tworzenia i działania grup operacyjnych EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa

(Grupa EPI – grupa operacyjna na rzecz innowacji

EPI-Europejskie Partnerstwo Innowacyjne)

Dziękuję za uwagę.